

№ 67-72-36/2
бюг 30.13.21р.

Голові разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.052.041 з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Лукашевської Уляни Тарасівни на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування доктору наук з державного управління, професору Криштановичу Мирославу Франковичу

ВІДГУК

офіційного опонента доктора наук з державного управління, доцента Бельської Тетяни Валентинівни на дисертаційну роботу Лукашевської Уляни Тарасівни на тему: «Публічне управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України», поданої до захисту до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.052.041 Національного університету «Львівська політехніка» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Забезпечення ефективності публічного управління є важливим напрямом для успішного розвитку України, яка знаходиться в умовах змінюваного середовища завдяки геополітичному розташуванню. Підтримання функціональності держави, як соціальної системи, спонукає до дослідження публічного управління, яке активно задіяне в її розвитку. Необхідністю є удосконалення публічного управління в умовах реформування фінансової системи України. З огляду на це, обрана Лукашевською У. Т. тема дисертації є актуальною та важливою, а поставлена мета дослідження спрямована на вирішення комплексу питань щодо підвищення ефективності публічного управління в умовах динамічного

середовища.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана Лукашевською У. Т. згідно з напрямами наукових досліджень, що розроблялася кафедрою адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» за метою «Розвиток інноваційних аспектів публічно-приватного партнерства» (номер державної реєстрації №0118U000345), в якій сформовано програму колективного фінансування соціально-культурних проектів у м. Львові.

3. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та новизна.

Вивчення дисертаційної роботи та необхідної кількості наукових публікацій Лукашевською У. Т. за обраною тематикою дослідження дозволяє зробити висновок, що отримані наукові результати, висновки і пропозиції є обґрунтованими та достовірними.

Представлена до захисту робота має логічну послідовність викладення отриманих результатів. Дисертація є завершеною самостійною науковою працею, яка повно розкриває тему. Поставлені завдання є чітко сформульованими, глибоко дослідженіми та детально опрацьованими. Обґрунтовані висновки і пропозиції дали змогу досягти поставленої мети а саме: теоретично обґрунтувати й розробити практичні рекомендації щодо забезпечення ефективного публічного управління в умовах динамічного середовища.

Автор розглядає концептуальні основи сутності фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України, які, в порівнянні з відомими, враховують результати сутнісно-контекстної матриці поняття, характеристику основних видів, операцій та компаній, які цими технологіями безпосередньо займаються. Це надає можливість бачити та досить впевнено

вирішувати проблему забезпечення ефективного публічного управління.

Важливо звернути увагу на теоретичний базис сутності фінансових технологій, що, на відміну від існуючих, визначає взаємозв'язок технологій та фінансів, та полягає в уточненні змісту поняття «фінансові технології» з врахуванням сучасних умов розвитку;

При цьому особлива увага звертається на методичний підхід до моделювання публічного управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи, який, на відміну від відомих в практиці, передбачає застосування методології функціонального моделювання та графічного описання процесів, а це, в свою чергу, суттєво покращує спроможність системи публічного управління удосконалити ринок фінансових технологій та підвищити ефективність надання фінансових послуг.

Видаються новими та оригінальними теоретичні основи впливу екосистеми публічного управління на масштабність виробництва фінансово-технологічних продуктів, які, на відміну від існуючих, дозволяють прогнозувати темпи розвитку екосистеми публічного управління та визначати вплив найвагоміших складових на рівень масштабності виробництва фінансово-технологічних продуктів, загальнодержавний вплив на рівень масштабності виробництва фінансово-технологічних продуктів з урахуванням фактору часу.

Автором удосконалені теоретичні засади дослідження сутності публічного управління в сучасних умовах розвитку, які, попри усталені, враховують основні ознаки, які сформовані у відповідній узагальнюючій матриці.

Запропоновано теоретичні положення визначення основних домінантів публічного управління розвитку фінансових технологій в Україні, які, на відміну від відомих, характеризуються систематизацією основних чинників впливу на них, з врахуванням особливостей ринку фінансових технологій.

Заслуговує на увагу подальший розвиток понятійно-категорійного поля

дослідження, зокрема таких понять як «управління», «публічне управління», «технології», «фінансові технології», а також на основні врахування їх ключових елементів.

У другому розділі «Аналіз публічного управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України», за результатами дослідження наукових джерел та аналізу статистичної інформації, визначено основні тенденції розвитку фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України.

Проведений аналіз розвитку фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України дозволив стверджувати, що фінансові технології в Україні поступово, але розвиваються, і на ринку фінансових послуг з'являється все більше нових фінансово-технологічних продуктів та компаній. Сформована матриця SWOT-аналізу системи публічного управління розвитком фінансових технологій в Україні дозволила визначити основні переваги і можливості, а також провести аналіз основних загроз і слабких сторін публічного управління розвитком фінансових технологій.

У третьому розділі «Напрями удосконалення публічного управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України» обґрунтовано важливість формування моделі публічного управління розвитком фінансових технологій та визначені напрямки розвитку інфраструктури фінансово-технологічних продуктів в умовах реформування фінансової системи.

В результаті проведення моделювання публічного управління розвитком фінансових технологій, сформовано комплексну діаграму моделі забезпечення розвитку фінансових технологій, через застосування публічного управління. Процес публічного управління та адміністрування розвитку фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України можна описати як певну послідовність етапів, які мають між собою як прямі, так і зворотні зв'язки.

В результаті дослідження особливостей розвитку інфраструктури фінансово-технологічних продуктів в умовах реформування фінансової системи, сформовано основні тенденції створення даної інфраструктури. Сформовано карту створення інфраструктури фінансово-технологічних продуктів на засадах системи публічного управління в умовах реформування фінансової системи України.

Представлена Лукашевською У. Т. дисертаційна робота має чітку логічну побудову, складається з переліку умовних позначень і скорочень; вступу; трьох розділів; висновків; списку використаних джерел; додатків. Загальний обсяг наукової роботи становить 235 сторінок. Робота містить: 24 таблиці; 31 рисунки, з яких 13 охоплюють повні сторінки; 7 додатків, розміщених на 19 сторінках; список використаних джерел складається із 204 позицій, які охоплюють 21 сторінку. Обсяг основного тексту дисертації становить 162 сторінки.

Головні розробки, положення, висновки та рекомендації, що містять наукову новизну й характеризуються відмінністю від існуючих розробок у дисертації є аргументованими на достатньо високому рівні. Основні положення наукової новизни тісно пов'язані із завданнями дисертаційного дослідження. Отже, новизна результатів дослідження, наукові положення, висновки і рекомендації автора є логічно викладеними, достовірними й достатньо аргументованими.

4. Повнота викладення положень дисертації в опублікованих працях. Кількість і якість публікацій та апробації результатів дослідження є достатньою, авторські наукові доробки повною мірою відображені в дисертаційній роботі, а кожна з публікацій автора знайшла своє місце у розкритті змісту дисертаційного дослідження.

Наукові результати дисертаційного дослідження у повному обсязі висвітлено в 19 наукових працях, серед яких 11 статей – у наукових фахових виданнях, 2 статті – у наукових фахових зарубіжних виданнях та 8 тез

доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 6,19 др. арк., з яких особисто здобувачеві належить 3,63 др. арк.

5. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Підготовлені дисертантом пропозиції можуть бути використані суб'єктами законодавчої ініціативи, органами виконавчої влади, вченими та викладачами навчальних закладів. Автор декларує наявність довідок та активів про впровадження результатів дослідження.

Висновки і рекомендації дисертаційного дослідження мають практичне значення й адресну спрямованість, що підтверджується у використанні результатів дослідження у вигляді методичних розробок і практичних рекомендацій під час здійснення публічного управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи. Сформовані теоретичні висновки, науково-практичні рекомендації та інші результати наукових досліджень, які викладені у дисертаційній роботі, використовуються у практичній діяльності: Львівської міської ради (Програма колективного фінансування соцально-культурних проектів); Державної інноваційної фінансово-кредитної установи; Департаментом економічної політики Львівської обласної державної адміністрації.

Теоретичні узагальнення, наукові розробки та методичні рекомендації автора використовуються в освітньому процесі Центральноукраїнського національного технічного університету під час викладання дисциплін: «Економіка і фінанси підприємства»; «Фінансовий менеджмент»; «Публічні фінанси» (довідка про впровадження № 45-15-39-21/18-1590 від 10.12.2020 р.).

Застосування в практичній діяльності наукових положень дисертації сприятиме забезпеченню ефективного публічного управління в Україні.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

При загальній позитивній оцінці дисертаційної роботи Лукашевської У. Т. на

тему «Ефективність публічного управління в умовах динамічного середовища», слід відзначити певні зауваження та дискусійні положення, які, зокрема, зводяться до наступного:

1. На с. 32 автором пропонується удосконалити види публічного управління, запропоновані С. Детербеком. Пропонується додати до існуючих видів публічного управління агресивне, підтримуюче, виконавче, розпорядче. При чому агресивність публічного управління являє собою «той вид управління, коли держава постійно вносить свої корективи у діяльність суб'єктів управління у примусовому порядку». На мій погляд постійне коригування близче до терміну «змінюваність», ніж «агресивність». А виконавче публічне управління трактується як «вид управління, який відбувається на найвищому управлінському рівні (на рівні профільних міністерств)». У зв'язку з цим запитання: Як виконавче публічне управління співвідноситься з публічним адмініструванням?

2. Автором введено у обіг нову дефініцію «екосистема публічного управління». Ця дефініція потребує більш широкого роз'яснення, що доцільно зробити у підрозділі 1.2.

3. У підрозділі 2.3 автором акцентується увага, що пандемія внесла корективи в розвиток кожної галузі й фінансової зокрема, а ефективність публічного управління розвитком фінансових технологій залежить від правильності та ретельності прийняття і реалізації управлінських рішень на державному та місцевих рівнях влади. Доцільно цю домінанту відобразити у висновках і пропозиціях.

4. Методологія функціонального моделювання і графічного опису процесів IDEF0 (с.127) не є новою, її можна зустріти при описі ряду процесів управління, проте для відображення процесу розвитку фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України через публічне управління дана методологія застосована вперше. Доцільно надати рекомендації для застосування цієї моделі в контексті публічного управління.

У той же час слід відзначити, що вказані зауваження та побажання не

знижують загальної науково-практичної цінності дисертації та не впливають на в цілому позитивну оцінку роботи Лукашевської У. Т. і можуть сприйматись як перспективні напрямки для подальших наукових досліджень автора.

7. Загальний висновок щодо відповідності дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів. Виходячи з вищевикладеного, вважаю, що дисертаційна робота Лукашевської У. Т. на тему «Публічне управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України» виконана на високому науково-методичному рівні, має наукову і практичну цінність і є завершеною науковою працею, в якій отримано науково-обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне науково-прикладне завдання, яке полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо забезпечення та підвищення ефективності публічного управління в умовах динамічного середовища. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації є результатом проведених автором досліджень, що знайшли відображення у даній дисертаційній роботі.

Викладене дозволяє зробити висновок, що враховуючи актуальність, новизну, важливість одержаних наукових результатів, їх обґрунтованість та достовірність, а також значну практичну цінність сформульованих положень і висновків, дисертаційна робота Лукашевською У. Т. «Публічне управління розвитком фінансових технологій в умовах реформування фінансової системи України» є закінченою науковою працею, що відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора

філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. №167, а її автор – Лукашевська Уляна Тарасівна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

Доктор наук з державного управління, доцент,
завідуюча кафедри менеджменту
Інституту підготовки кадрів
державної служби зайнятості України

T. V. Бельська

